

ANSLAG/BEVIS Protokoll är justerat.
Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Hälso- och sjukvårdsnämnd

Tid 2025-02-12, kl. 09:00-11:56

Plats Konferensrum Koltrasten, F-huset USÖ

Utses att justera Rolf Östman

Justeringens tid 2025-02-20

Datum för anslags uppsättande 2025-02-20

Datum för anslags nedtagande .2025-03-14

Underskrift .....
Maria Boström

Förvaringsplats Regionkansliet, Eklundavägen 2, Örebro

Protokollet omfattar §§12-22

Underskrifter

Sekreterare .....
Maria Boström

Ordförande .....
Behcet Barsom

Justerande .....
Rolf Östman

Tjänstgörande ledamöter

Behcet Barsom (KD) (ordförande)
Jenny Steen (S) (vice ordförande)
Maria Karlsson (S)
Carina Dahl (S)
Sören Fromell (S)
Ingvar Ernstson (C)
Anna Stark (M)
Elin Jensen (SD)
Gunilla Fredriksson (SD)
Willhelm Sundman (L)
Rolf Östman (V)
Markus Lundin (KD) ersätter Anna Blomquist (KD)
Per Arenö (C) ersätter Anna Gunnarsson (C)
Caroline Carlvier (M) ersätter Kristian Berglund (M)
Conny Ärlerud (M) ersätter Anna Nordqvist (M) (2:e vice ordförande)

Närvarande ersättare

Stefan Hven (S)
Gunnel Kask (S)
Erica Gidlöf (KD)
Habib Brini (SD)
Jan Murman (SD)
Patrik Nyström (SD)
Johan Stolpen (V)

Övriga närvarande

Ana Kvirgic, Läkarförbundet
Karin Lorin, SACO
Madelene Johanson, områdeschef §14
Anneli Pålsson, chefläkare §15
Carl Johan Tykesson, ekonomichef §§18-22
Jonas Claesson, hälso- och sjukvårdsdirektör
Gustav Ekbäck, planeringschef
Maria Boström, sekreterare
Anna Calais, patientsäkerhetsstrateg §15

Innehållsförteckning

- §12 Protokollsjustering
- §13 Anmälan av frågor
- §14 Information - Presentation av ny områdeschef nära vård
- §15 Patientsäkerhetsberättelse 2024
- §16 Svar på remiss promemorian ”Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel”
- §17 Svar på revisionsrapporten ”Granskning av vårdkedjan för barn 0-6 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning”
- §18 Svar på revisionsrapport om granskning av ekonomistyrning inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde
- §19 Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse för 2024
- §20 Anmälnings- och meddelandeärenden
- §21 Information - Ekonomisk rapportering inklusive rapport från arbetet med handlingsplanen
- §22 Information - Hälso- och sjukvårdsdirektören informerar

§ 12 Protokollsjustering

Beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar

att ordföranden och Rolf Östman (V) justerar dagens protokoll med Conny Ärlerud (M) som ersättare.

Protokollet ska vara justerat senast den 26 februari 2025.

Paragrafen är justerad

§ 13 Anmälan av frågor

Inga frågor anmäls.

Paragrafen är justerad

§ 14 Information - Presentation av ny områdeschef nära vård

Madelene Johanson presenterar sin yrkesbakgrund samt sitt nya uppdrag som områdeschef.

Paragrafen är justerad

§ 15 Patientsäkerhetsberättelse 2024

Diarienummer: 24RS10192

Sammanfattning

Patientsäkerhetsberättelsen utgår från lagkrav och baseras på mallen för den regionala handlingsplanen för ökad patientsäkerhet. Enligt patientsäkerhetslagen skall vårdgivaren varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Patientsäkerhetsberättelsen skall vara färdig senast den 1 mars varje år, finnas tillgänglig för den som vill ta del av den och den bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet.

Arbetet med patientsäkerhet inom hälso- och sjukvården präglades år 2024 av frågor rörande införandet av det nya journalsystemet Cosmic och genomförandet av färdplaner. Vårdförbundets strejk under slutet av våren 2024 medförde även att patientsäkerheten sattes under blyxtbelysning.

Även om tillgången på vårdplatser inom hälso- och sjukvårdens slutenvård fortfarande var att betrakta som problematisk, var den inte lika påtaglig som under 2022 och 2023. Genom engagemang, hårt arbete, kunskap och kompetens inom verksamheterna kunde länets invånare få en god vård trots alla utmaningar.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM hälso- och sjukvårdsnämnd 2025-02-12
Patientsäkerhetsberättelse 2024
- Patientsäkerhetsberättelse 2024

Anteckning

I samband med ärendets behandling föredrar Anneli Pålsson beslutsunderlaget.

Yrkanden

Rolf Östman (V) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga §15.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att fastställa patientsäkerhetsberättelsen för 2024.

Skickas till

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Patientsäkerhetscentrum

Paragrafen är justerad

Hälso- och sjukvårdsnämnden 20250212

Särskilt yttrande punkt 4 Patientsäkerhetsberättelse

Enligt inledningen till patientsäkerhetsberättelsen är syftet med den bland annat ska redovisa resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Tyvärr innehåller patientsäkerhetsberättelsen för 2024 alltför få konkreta mål och uppföljning av dem för att göra det möjligt att bedöma hur patientsäkerheten har förändrats under året. Det är olyckligt, särskilt med tanke på att året inneburit innehållit krav på kostnadsminskningar och anställningsstopp. Huruvida detta på något sätt har påverkat patientsäkerheten står alltså obesvarad.

Det är politikens roll att ställa frågor, be om uppföljningar och ge förutsättningar för att de ska kunna tas fram. Att patientsäkerhetsberättelsen för 2024 inte ger ett underlag för bedömning av utvecklingen är huvudsakligen den politiska ledningen för Hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar.

För Vänsterpartiet Region Örebro län

Rolf Östman

§ 16 Svar på remiss promemorian ”Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel”

Diarienummer: 24RS12389

Sammanfattning

I en promemoria från Socialdepartementet föreslås förändringar kring högkostnadsskyddet på läkemedelsområdet. Förändringarna innebär att patienterna ska betala en högre egenavgift inom högkostnadsskyddet. I förslaget till svar över promemorian avstår Region Örebro län från att ta ställning kring de förändringar som föreslås.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM hälso- och sjukvårdsnämnd 2025-02-12, Svar på remiss promemorian "Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel"
- Svar på remiss promemorian "Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel"
- Remiss - Promemoria uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel
- Bilaga 1 remiss - Promemoria
- Bilaga 2 remiss - Följebrev e-post

Anteckning

I samband med ärendets behandling föredrar Eva Åkesson Enelo beslutsunderlaget.

Yrkanden

Elin Jensen (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) yrkar bifall till eget förslag, bilaga §16.

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Elin Jensen (SD) och Gunilla Fredriksson (SD) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt yrkande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att förslaget till svar godkänns som Region Örebro läns svar till Socialdepartementet.

Skickas till

Socialdepartementet

Paragrafen är justerad

Ändringsyrkande

Ärende: Svar på remiss promemorian "Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel"

Ärendenummer: 24RS12389

Datum: 2025-02-12

Svar på remiss promemorian "Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel"

Region Örebro län har erbjudits möjligheter att lämna synpunkter på promemorian "Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel". Region Örebro län vill lämna följande svar.

Den föreslagna höjningen är inte lämplig, särskilt då högkostnadsskyddet redan höjts från och med 1 januari 2025. Med tanke på de höjda läkemedelskostnaderna så måste självklart högkostnadsskyddet följa med, dock inte genom en chockhöjning. Promemorian borde ha gett förslag om en mer succesiv höjning, exempelvis att man indexreglerar höjningen. Utöver det bör högkostnadstrappan utökas med ytterligare ett steg, som behåller 50% nivån.

Det är uppenbart att de föreslagna förändringarna skulle innebära nackdelar för de patienter som har minst ekonomiska möjligheter att betala för sina läkemedel.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi:

- **Att denna text lämnas som svar på remissen**

Om yrkandet faller gäller ovanstående som reservation.

För Sverigedemokraterna i regionstyrelsen:

Elin Jensen (SD)

Ledamot

Gunilla Fredriksson (SD)

Ledamot

§ 17 Svar på revisionsrapporten ”Granskning av vårdkedjan för barn 0-6 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning”

Diarienummer: 24RS12040

Sammanfattning

På uppdrag av regionens revisorer har en granskning genomförts för att bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har säkerställt att vårdkedjan för barn 0-6 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning är ändamålsenlig och att den interna kontrollen inom området är tillräcklig. Revisorernas bedömning att de politiska organen ”ej har säkerställt att vårdkedjan är ändamålsenlig och att den interna kontrollen inom området är tillräcklig”.

I förslaget till svar kommenteras framför allt de fyra rekommendationer som revisorerna ger. Det framgår bland annat av förslaget till svar att det inletts ett arbete med att se över den nuvarande ansvarsfördelning mellan primärvården, den specialiserade psykiatrin och habiliteringen, och att det tillsammans med länets kommuner även pågår en översyn av ansvarsfördelningen vid diagnossättning av intellektuell funktionsnedsättning innan skolstart.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM hälso- och sjukvårdsnämnd 2025-02-12, Svar på revisionsrapporten "Granskning av vårdkedjan för barn 0-6 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning"
- Svar på revisionsrapporten "Granskning av vårdkedjan för barn 0-6 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning"
- Revisionsrapport - Granskning av vårdkedjan för barn 0-6 år med NPF
- Bilaga 1 revisionsrapport - missiv

Anteckning

I samband med ärendets behandling föredrar Eva Åkesson beslutsunderlaget.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att förslaget till svar i de delar som berör nämndens verksamhetsområde godkänns som nämndens svar till revisorerna.

Skickas till

Regionens revisorer

Paragrafen är justerad

§ 18 Svar på revisionsrapport om granskning av ekonomistyrning inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde

Diarienummer: 24RS12038

Sammanfattning

På uppdrag av regionens revisorer har regionens ekonomistyrning granskats. Granskningen har gjorts för att bedöma om regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har säkerställt en ändamålsenlig ekonomistyrning för den verksamhet den ansvarar för kopplat till hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde. Revisorernas bedömning är att hälso- och sjukvårdsnämnden inte helt har säkerställt en ändamålsenlig ekonomistyrning för den verksamhet den ansvarar för.

I förslaget till svar framgår att det ekonomiska läget för förvaltningen förbättrats kraftigt från år 2023 till år 2024. Det föreslås att nämnden ska ställa sig bakom flera av revisorernas rekommendationer. I några fall genomförs redan åtgärder i enlighet med rekommendationerna.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM hälso- och sjukvårdsnämnd 2025-02-12, Svar på revisionsrapport om granskning av ekonomistyrning inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde
- Hälso- och sjukvårdsnämndens svar på revisionsrapport om granskning av ekonomistyrning inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde
- Revisionsrapport - Granskning av ekonomistyrning inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde

Anteckning

I samband med ärendets behandling föredrar Carl Johan Tykesson beslutsunderlaget.

Yrkanden

Willhelm Sundman (L) yrkar i första hand på återremiss, i andra hand yrkar han avslag på förvaltningens förslag, bilaga §18.

Elin Jensen (SD), Gunilla Fredriksson (SD), Conny Ärlerud (M), Anna Stark (M) och Caroline Carlvier (M) yrkar bifall till Willhelm Sundmans (L) yrkande.

Ingvar Ernstson (C), Jenny Steen (S) och Behcet Barsom (KD) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Först ställer ordföranden frågan om ärendet ska avgöras i dag och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras idag. Sedan ställer han proposition på Wilhelm Sundmans (L) avslagsyrkande och finner att nämnden beslutar att avslå det.

Reservationer

Willhelm Sundman (L), Elin Jensen (SD), Gunilla Fredriksson (SD), Conny Ärlerud (M), Anna Stark (M) och Caroline Carlvier (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för Wilhelm Sundmans (L) yrkade.

Beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar

att förslaget till svar godkänns som hälsa- och sjukvårdsnämndens svar till revisorerna.

Skickas till

Regionens revisorer

Paragrafen är justerad

Återremiss

Hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Örebro Län

2025-02-12

Svar på revisionsrapport om granskning av ekonomistyrning inom hälso- och sjukvårdsnämndens ansvarsområde

Kritik av svar på revisionsrapporten

Liberalerna ställer sig inte bakom det föreslagna svaret till revisorerna då det är otydligt och bristfälligt. Revisionsrapporten lyfter fram allvarliga problem inom nämndens ekonomistyrning, och nämndens svar speglar varken problemens omfattning eller en vilja att genomföra de nödvändiga åtgärderna.

Detta handlar inte bara om ekonomi utan även om förtroendet för nämnden och dess förmåga att ansvarsfullt förvalta en av välfärdens mest centrala verksamheter. Det bristande ansvaret för ekonomin riskerar att skada förtroendet både internt och externt. Medborgarna förväntar sig att skattemedel hanteras ansvarsfullt, och nuvarande situation underminerar denna tillit.

I huvudsak handlar vår kritik om tre väsentliga delar av nämndens svar som måste förbättras och förändras i grunden:

Gällande rekommendation 3

Det finns ingen anledning att invänta arbetet med ”implementeringen av fakta- och behovsbaserad styrning” innan tydligare ekonomistyrningsregler införs. Detta arbete behöver inte föregå ett regelverk för ekonomistyrning från nämndens sida.

Revisionsrapporten (s. 17) konstaterar att det i dagsläget finns riktlinjer för förvaltningschef och chefer att arbeta inom budgetramarna, men att det saknas någon skrivning om ”konsekvenser ifall chefen inte tar sitt ekonomiska ansvar för verksamheten”. Detta är en allvarlig brist.

Att införa riktlinjer som tydliggör ansvar och konsekvenser vid budgetöverskridanden är något nämnden kan besluta om omedelbart. Att skjuta detta framför sig visar på en bristande vilja att ta ansvar.

Det ska även noteras att i förslaget till beslut till svar förväntas denna implementering av fakta- och behovsbaserad styrning inte vara fullt ut implementerad som tidigast 2028. Att invänta framtagandet och beslutande av riktlinjer av den karaktär som revisionen rekommenderar fram till 2028 är långt ifrån vad som bör förväntas av en professionell politisk styrning av Region Örebro län.

Gällande rekommendation 6

Nämndens svar ger ingen rimlig förklaring till revisorernas fråga. Flera gånger har mer detaljerad ekonomisk rapportering efterfrågats, men både förvaltningen och den politiska ledningen har lämnat otydliga svar.

I revisionsrapporten konstateras följande på s. 21:

Vid intervju med hälso- och sjukvårdsnämndens presidium förklaras att nämnden kontinuerligt får del av ekonomisk rapportering, dels vid nämndens arbetsutskott, dels vid nämndens sammanträden. Nämnden uppges inte efterfråga någon mer utförlig rapportering i samband med till exempel med ekonomiska underskott, i stället förklaras att rapporteringen håller god kvalitet, men också att den är väldigt omfattande.

Denna beskrivning stämmer inte överens med verkligheten. I protokoll från Hälso- och sjukvårdsnämnden 2024 (§73:2) framgår att Liberalerna yrkade på att:

Förvaltningen redovisar samtliga besparingsåtgärder ner på ansvarsenhet för att göra det möjligt för nämnden att följa besparingsarbetet.

Detta yrkande avslogs. Vid samma sammanträde (§73:4) reserverade sig oppositionen.

I protokollet för Hälso- och sjukvårdsnämnden 2024 (§51) valde Liberalerna, Moderaterna och Sverigedemokraterna att föreslå ett alternativ yttrande till Regionfullmäktige gällande revisionens förslag om anmärkning. I §51:1 kan man läsa:

Trots detta omfattande redovisningsarbete har nämnden gång efter annan förvägrats att ta del av underlag och information gällande arbetet med att komma med budget i balans. Förvaltningen har hänvisat till underlag som är arbetsmaterial utan att nämnden fått tillgång till detta, vilket gör det svårt för nämndens ledamöter att granska och följa arbetet på ett adekvat sätt.

Kritik har även lyfts tidigare i Hälso- och sjukvårdsnämnden under 2023 (§107) när själva utvecklingsplanen för nämndens verksamhet tog fram. Där lyfte Liberalerna, Moderaterna och Sverigedemokraterna fram i sin reservation att ”...brister såsom avsaknad av detaljerad ekonomisk kalkyl och risk- och konsekvensanalys” (§107:5), gjorde att dessa partier inte kunde ställa sig bakom beslutet.

Om nämndens presidium påstår att nämnden är nöjd med den redovisning som presenterats, så är det en felaktig beskrivning av situationen, om inte en direkt lögn då protokollet visar på något annat. Att dessa yttranden, yrkanden och reservationer inte setts som en del av nämndens verksamhet och noteras i presidiets arbete är ytters anmärkningsvärt. Det ska även tilläggas att ledamöter muntligt flera gånger påtalat kritik mot hur besparingsåtgärderna presenterats och hur arbetet med att ta fram färdplaner med mera har genomförts.

För att ekonomistyrningen ska vara effektiv krävs att samtliga besparingsåtgärder redovisas transparent och på en tillräckligt detaljerad nivå. Sättet som arbetet har bedrivits på avspeglas inte i de svar som förslaget till beslut ger sken av, men inte heller hur verkligheten har framställts av presidiet till revisionen under intervjuer.

Gällande rekommendation 7

I sitt svar till revisionen påstår nämnden att det ekonomiska resultatet har *"förbättrats med 766 miljoner kronor"*. Detta är en missvisande beskrivning, eftersom det inte handlar om faktiska besparingar utan om ökade intäkter. De strukturella ekonomiska problemen har därmed inte åtgärdats.

Dessa ökade intäkter vilar även på beslut som inte ligger under nämndens mandat. Att nämnden inte kan särskilja på en resultatförbättring som nämnden själva påkallat och en förbättring som skett utanför nämndens handlingsutrymme är inte något som visar på självinsikt och förståelse över det resultat som nämnden redovisat.

Därtill upprepar nämnden exakt samma formuleringar i sitt svar på rekommendation 7 som i slutet av svaret på rekommendation 6. Detta ger intrycket av att nämnden inte tar revisionens granskning på allvar, utan snarare återanvänder text för att fylla ut svaret.

Det är tydligt att de åtgärder som hittills vidtagits inte är tillräckliga. Vi kräver att nämnden redovisar en konkret plan för strukturella besparingar och effektiviseringar, i stället för att enbart förlita sig på ökade intäkter.

Sammanfattningsvis

Nämndens svar på revisionsrapporten är generellt sett otillräckliga, undvikande och ibland direkt vilseledande. De största bristerna är:

- Brist på konkreta åtgärder – många svar konstaterar att förbättringar kan göras, men utan att presentera någon faktisk plan.
- Missvisande framställning av ekonomin – nämnden försöker framställa ökade intäkter som en förbättrad ekonomistyrning, vilket inte är sant.
- Motstånd mot transparens – flera förslag om bättre ekonomisk uppföljning har avslagits under året av nämnden, vilket försvårar insyn och kontroll.

Det krävs omedelbara åtgärder för att säkerställa en mer ansvarsfull och transparent ekonomistyrning inom Hälso- och sjukvårdsnämnden.

DÄRFÖR YRKAR VI PÅ

- Återremiss med ovanstående som motivering för att förändra nämndens svar i enlighet med vad som framförts i detta yrkande.

Om återremissen skulle avslås, yrkar vi på att förslaget till svar **inte ska godkännas**.

För Liberalerna

Willhelm Sundman

§ 19 Hälsa- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse för 2024

Diarienummer: 25RS268

Sammanfattning

Uppföljningen i hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse utgår från verksamhetsplanen för 2024, vilken i sin tur utgår från förutsättningar, mål, inriktningar och ambitioner som uttrycks i Region Örebro läns verksamhetsplan med budget samt nämndens egna specifika mål, indikatorer och uppdrag.

I verksamhetsberättelsen redogörs bland annat för hur hälso- och sjukvården arbetar med civilt försvar och beredskapsfrågor. Ett beredskapsnätverk har bildats tillsammans med inbjudna funktioner från övriga förvaltningar och viktiga samverkansparter. En förvaltningsövergripande samverkansgrupp för beredskapsfrågor samt en arbetsgrupp avseende civilt försvar har även bildats inom regionen.

Det gångna året har inneburit stora förändringar med hög belastning på verksamheterna till följd av ekonomisk inbromsning, konflikt med Vårdförbundet och förändrade arbetstider utifrån justeringar i kollektivavtalet. Chefer och medarbetare har tagit sig an denna utmaning, vilket bidragit till flera positiva konsekvenser i form av förändrade arbetssätt, ökad samordning och samarbete över gränser. De ekonomiska handlingsplaner som togs fram innefattade bland annat en målsättning att kraftigt minska andelen hyrbemanning i verksamheterna, vilket också lyckats. Kostnaden för hyrbemanning har minskat med över 30 procent i jämförelse med 2023.

Den 19 september klockan 05.00 infördes journalsystemet Cosmic i Region Örebro län. Ett stort förberedelsearbete föregick införandet, vilket bland annat bestod av tester, utbildning, framtagning av arbetssätt och rutiner samt regional och gemensam konfiguration. Inom de olika verksamheterna i hälso- och sjukvården har ett stort verksamhetsnära förberedelsearbete samt planering inför övergången skett.

Under 2024 har flera färdplansuppdrag färdigställts och varit uppe för beslut, bland annat det akuta kirurgiska patientflödet och koncentration av psykiatriska heldygnsvårdsplatser samt utökning av specialistpsykiatriska omvårdnadsteam (SPOT).

Den högspecialiserade vården har fortsatt utvecklas och utmärker sig bland annat genom ökade volymer av neurokirurgi och neurointervention som nu är etablerade verksamheter vid universitetssjukhuset. Under året ansökte Region Örebro län om tillstånd för nationell högspecialiserad vård (NHV) för dysmeli. Ansökan blev beviljad och dysmeli- och armprotescentrum har under hösten inlett ett arbete med Socialstyrelsen och övriga NHV-enheter inom området. Tillståndet börjar gälla från och med 1 september 2025.

I slutet av året presenterade regeringen såväl en uppdaterad Life science-strategi som forskningspropositionen för de närmaste fyra åren, 2025-2028. Målsättningarna i propositionen är excellens, internationalisering och innovation. Dessa områden speglar även Region Örebro läns målsättningar inom forskningsuppdraget. Den så kallade ALF-utredningen, Hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och klinisk forskning – förslag till ett reviderat ALF-avtal, presenterades under våren. Utredningen föreslår att Region Örebro län framöver ska få tilldelning av ALF-medel för läkares grundutbildning normaliserad jämfört med övriga universitetssjukvårdsregioner.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM hälso-och sjukvårdsnämnd 2025-02-12 Verksamhetsberättelse 2024
- Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse 2024

Anteckning

I samband med ärendets behandling föredrar Gustav Ekbäck beslutsunderlaget.

Yrkanden

Rolf Östman (V) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga §19:1.

Willhelm Sundman (L) yrkar på tillägg enligt bilaga §19:2.

Elin Jensen (SD), Gunilla Fredriksson (SD), Conny Ärlerud (M), Anna Stark (M) och Caroline Carlvier (M) yrkar bifall till Willhelm Sundmans (L) yrkande.

Propositionsordning

Först ställer ordföranden proposition på förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Sedan ställer han proposition på Willhelm Sundmans (L) tilläggsyrkande och finner att nämnden beslutar att avslå det.

Reservationer

Willhelm Sundman (L), Elin Jensen (SD), Gunilla Fredriksson (SD), Conny Ärlerud (M), Anna Stark (M) och Caroline Carlvier (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för Willhelm Sundmans (L) yrkande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att godkänna hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse för 2024.

Paragrafen är justerad

Hälso- och sjukvårdsnämnden 20250212

Särskilt yttrande punkt 8

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse

I förslaget till verksamhetsberättelse sammanfattas måluppfyllelsen med att prognosen är att av 27 olika mål kommer 18 att uppnås helt och för 8 anges att de har en mindre, men acceptabel, avvikelse från målnivån. Endast för ekonomin anges att målet inte är nått.

Vänsterpartiet menar att det är en förskönande beskrivning av verkligheten. Valen av de indikatorer leder till en alltför positiv bedömning av hur väl målen nås för ett antal av de effektmål som ingår i uppföljningen.

Effektmål 1: "Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa" har en grön markering och målet ska alltså vara nått. Det finns gott om data som visar att hälsan är ojämlik och ojämställd i Örebro län. Det är anmärkningsvärt att sättet att utvärdera leder till slutsatsen att läget är acceptabelt.

Liknande förhållande gäller effektmål 2: "Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård". Region Örebro läns tillgänglighet är på många punkter sämre än riksgenomsnittet, även om en viss förbättring skett. Detta Vårdkoer och tillgänglighet är samtidigt ett nationellt problemområde. Inom särskilt primärvården är tillgängligheten allt för låg. Sammantaget kan detta inte ses som en acceptabel avvikelse.

Omställningen till nära vård berörs i uppdrag 12 och 17. Vår mening är att det arbetet går alltför långsamt och utan tydlig politisk styrning. Tydligare utvärderingsbara mål borde finnas, som t.ex. primärvårdens andel av hälso- och sjukvårdens samlade resurser.

Vad gäller effektmål 9: "Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser som bidrar till en hållbar kompetensförsörjning" så är den markerad gul. Det ska då betyda att målet är nått, men med en mindre avvikelse. Det är inte en rimlig bedömning när svårigheterna att rekrytera kompetent personal är stora och personalomsättningen är hög.

Den marginella förbättringen av siffrorna för några indikatorer är ingen grund för en mer positiv bedömning.

Den bild vi får när vi träffar personal och fackliga organisationer är inte att regionen är en attraktiv arbetsgivare.

Målformuleringar och val av indikatorer behöver förändras rejält för att leda till en mer realistisk bild av verksamheten, och ge ett bättre underlag för att styra den mot bättre måluppfyllelse.

Det ekonomiska resultat, - 462 Mkr, är enligt Vänsterpartiets mening beroende på att nämnden har fått en för låg budget. Vi har föreslagit att nämnden borde vända sig till Regionfullmäktige och begära tillskott för att få en budget som är möjlig att hålla. Det är inte tillfredsställande att nämnden på egen hand beslutar att inte följa den av fullmäktige beslutade budgeten.

För Vänsterpartiet Region Örebro län

Rolf Östman

Yrkande

Hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Örebro Län
Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsberättelse för 2024

2025-02-12

Bristande efterlevnad av tilldelade ekonomiska ramar

Hälso- och sjukvårdsnämndens årsredovisning för 2024 visar på allvarliga brister i den interna styrningen i relation till de grundläggande krav som ställs i verksamhetsplanen med budget. En central aspekt inom intern styrning som inte har uppfyllts är:

Intern styrning

b) Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Denna punkt utgör kärnan i nämndens ansvar och är grundläggande för att säkerställa en effektiv och ansvarsfull hantering av offentliga medel. Årsredovisningen ger dock en bild av att detta krav inte har uppfyllts, vilket är en direkt avvikelse från regionfullmäktiges beslutade budgetramar.

Regionfullmäktige har inte gett nämnden mandat att bedriva verksamheten utanför den tilldelade budgetramen. Trots detta redovisar nämnden ett ekonomiskt underskott, vilket innebär att verksamheten **inte har bedrivits inom de ekonomiska ramar som fastställts**. Detta är en allvarlig avvikelse, då budgetramen utgör den yttersta gränsen för hur mycket resurser som får förbrukas.

Att nämnden ändå gått utanför dessa ramar utan att ha sökt eller fått godkänt ett nytt mandat från fullmäktige innebär att det demokratiska ansvaret åsidosatts. Ekonomiska beslut måste fattas inom ramen för det mandat som givits, och om det funnits risker för underskott borde nämnden ha agerat i tid för att justera verksamheten i linje med budgeten.

I årsredovisningen redovisas visserligen åtgärder för att hantera underskottet, men detta förändrar inte det faktum att nämnden redan överskridit sin budgetram. En ansvarsfull ekonomisk styrning innebär att förebygga underskott, inte att försöka hantera dem i efterhand.

Årsredovisningen redovisar **inte tydligt nog** varför och hur budgetavvikelsen uppstått. Detta skapar en **brist på transparens** och gör det svårt att bedöma om nämnden agerat ansvarsfullt. För att ge ett exempel på detta kan man se till bland annat kommentaren om underskottet inom *område nära vård* där lägre effekter av åtgärdsplaner, hyrläkare och målrelaterad ersättning ges som förklaring till utfallet. Samtliga förklaringar stämmer till viss del, men de ger en dålig bild av olika problem som finns inom verksamheten.

Vi har vårdcentraler som har nämnda problem men på ett generellt plan döljer det svårigheter som finns samtidigt som flera av dessa underskott är ett direkt problem av ledning och styrning av verksamheterna. För att exemplifiera kan vi se till den målrelaterade ersättningen där verksamheten som helhet för 2023 uppnådde ett resultat på 20 560tkr. Budget för 2024 sattes till 45 253tkr. Det är en förväntad förbättring från förra årets resultat på över 100 procent. Mer rimligt hade varit att budgetera för att landa runt fjolårets resultat, då verksamheten landade på 21 143tkr för 2024.

Även om avvikelsen på intäkter gällande patientavgifter på helheten inte är allt för anmärkningsvärd, kan det variera i mycket hög grad gällande olika enheter. Vi har vårdcentraler där avvikelsen på patientavgifter i reella tal är nästan jämstor med avvikelsen för ersättning från hälsovalet. Då patientavgifternas del är en mindre del av de totala intäkterna innebär det att avvikelsen för patientavgifter är i procent större än vissa avvikelser kring hälsovalet. Vilket

indikerar ett produktionsproblem, snarare än ett systemproblem som är en tänkbar förklaring till utfallet gällande den målrelaterade ersättningen, men inte lika självklart för utfallet av patientavgifter.

En välfungerande intern styrning kräver att nämnden tar ansvar för sina ekonomiska beslut och tidigt signalerar när ekonomiska problem uppstår. Om det funnits indikationer på att budgetramen inte skulle hållas, borde nämnden ha rapporterat detta vidare till regionstyrelsen och Regionfullmäktige för en bedömning i frågan och vidtagit åtgärder i god tid för att undvika underskott.

För att upprätthålla förtroendet för regionens styrning måste det säkerställas att nämnden i framtiden respekterar de ekonomiska ramar som beslutas av fullmäktige. Att bedriva verksamhet utanför budgetramen är **oacceptabelt** och måste få tydliga konsekvenser för dem som överskrider sitt mandat.

DÄRFÖR YRKAR JAG PÅ ATT

Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad beskrivning av vart och varför underskottet inom nämndens olika driftområden har uppstått i relation till beslutad budget.

Hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att under inga omständigheter överskrida tilldelade budgetramar utan beslut om justerade ekonomiska ramar från nämnden.

För Liberalerna

Willhelm Sundman

§ 20 Anmälning- och meddelandeärenden

Diarienummer: 24RS11246

Sammanfattning

Anmälningärenden:

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören har beslutat om initering gällande upphandling av diatermiutrustningar MT 2024-0009, 24RS538.
2. Hälso- och sjukvårdsdirektören har beslutat om initiering gällande ramavtalsupphandling av lågtemperaturfrysar MT 2024-0081, 24RS9409.
3. Hälso- och sjukvårdsdirektören har tecknat upphandlingskontrakt för pipetteringsrobot MT 2024-0061, 24RS12318.
4. Hälso- och sjukvårdsdirektören har tecknat upphandlingskontrakt för masspektrometer MT 2023-0057, 23RS2040.
5. Hälso- och sjukvårdsdirektören har fattat tilldelningsbeslut för funktion gällande utrustning för behandling av åderbräck MT 2024-0047, 24RS2962.
6. Områdeschefen för specialiserad vård har beslutat om initiering gällande upphandling av löpband MT 2024-0094, 24RS12647.
7. Hälso- och sjukvårdsdirektören har beslutat om initiering gällande upphandling av operationsbord MT 2024-0040, 24RS2265.
8. Ordföranden har fattat beslut om förlängd samordning av Stora vårdcentral och Lindesbergs vårdcentral, Område nära vård, 2025-01-02 – 2025-02-28, 25RS425.
9. Hälso- och sjukvårdsdirektören har beslutat om förvaltningsövergripande åtgärder för kostnadskontroll, 23RS9593.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM hälso- och sjukvårdsnämnd 2025-02-12, Anmälning- och meddelandeärenden
- Ordförandebeslut - Förlängd samordning av Stora vårdcentral och Lindesbergs vårdcentral, Område nära vård, under perioden 1 februari till och med 28 februari 2025
- Beslut förvaltningsövergripande åtgärder kostnadskontroll

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att godkänna redovisningen.

Paragrafen är justerad

§ 21 Information - Ekonomisk rapportering inklusive rapport från arbetet med handlingsplanen

Carl Johan Tykesson informerar om att januari månads redovisningsarbete precis är slutfört och att analysen ännu ej är klar.

Paragrafen är justerad

§ 22 Information - Hälsa- och sjukvårdsdirektören informerar

Jonas Claesson informerar om

Aktuellt omvärldsläge

Aktuellt läge för influensa, RS-virus och covid-19 presenteras.

Strategisk planering

Status efter Cosmicinförandet presenteras tillsammans med den övergripande planeringen framåt.

Aktuella organisationsfrågor

Information ges om samarbete med Örebro kommun kring utskrivningsklara patienter. Statistisk över antal utskrivningsklara patienter presenteras.

Slutligen redogörs för förloppet inom Region Örebro län vid händelsen Campus Risbergska 4 februari.

Paragrafen är justerad